

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓/๒๕๖๕

วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นายจรัส แก้วจันทน์ ผู้ร้อง
องค์การของรัฐ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และองค์กรอิสระ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายจรัส แก้วจันทน์ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒)

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายจรัส แก้วจันทน์ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ตนได้รู้จักกับนางสาวน้ำฝน เข้มทอง ลูกจ้างพี่เลี้ยง ครูผู้ดูแลเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งนางสาวน้ำฝน มาปรึกษากับผู้ร้องว่านายกององค์การบริหารส่วนตำบลทองหลางในขณะนั้น อาศัยอำนาจหน้าที่บังคับ ข่มขู่ เรียกรับเงินจากนางสาวน้ำฝน เพื่อให้ได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นครูผู้ดูแลเด็กตามประกาศจังหวัดบุรีรัมย์ กรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน โดยอ้างว่าเป็นผู้ประสานงานให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดบุรีรัมย์ แต่นางสาวน้ำฝนไม่ยอมรับการทุจริต จึงถูกนายกององค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง ละเมิดสิทธิ หรือเสรีภาพ ประพฤติมิชอบโดยร่วมกันข่มขู่ให้ถอนสิทธิการสมัครคัดเลือกเป็นครูผู้ดูแลเด็ก และถอนการร้องเรียน ต่อมานางสาวน้ำฝนนำเรื่องไปร้องเรียนต่อนายอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

จนมีการตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง แต่นายอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์และประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดบุรีรัมย์ กลับใช้อำนาจตามอำเภอใจไม่เคารพรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม ปิดเบี่ยงข้อมูลพยานหลักฐานการร้องเรียน นางสาวน้ำฝนจึงร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคณะกรรมการการกฎหมาย ยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร (ที่ถูกคือ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร) แต่ไม่มีความคืบหน้า การร้องเรียนต่อหน่วยงานต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อนางสาวน้ำฝน และผู้ร้องจนไม่สามารถอยู่ในพื้นที่ได้ ผู้ร้องเห็นว่าองค์กรของรัฐ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และองค์กรอิสระ (ผู้ถูกร้อง) ที่ผู้ร้องนำเรื่องไปร้องเรียนนั้น ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยมิได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิหรือเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๙ (๑)

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และองค์กรอิสระ

๒. พิจารณาวินิจฉัยให้ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และองค์กรอิสระปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย (๒) พิจารณา

วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์การอิสระ ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และองค์การอิสระ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) เป็นกรณีการขอให้พิจารณาวินิจฉัยความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายหรือร่างกฎหมาย แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นเพียงการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) ได้ สำหรับการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) เป็นกรณีการขอให้พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา รัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือองค์การอิสระ ซึ่งกำหนดให้เฉพาะองค์กรดังกล่าวเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้อง มิได้ให้สิทธิผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องโดยอาศัยช่องทางตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ได้

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยให้ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และองค์การอิสระ ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล กรณีอาจถือได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง คือ บุคคลที่จะยื่นคำร้องได้ ต้องเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน และต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน และวรรคสอง บัญญัติให้คำร้องต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิด

- ๔ -

สิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องก็ตาม แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นเพียงการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐ ช่วยเหลือและปฏิบัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ยังไม่ปรากฏว่าผู้ร้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิด สิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงจากการกระทำที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้อย่างไร กรณีจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้อง ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

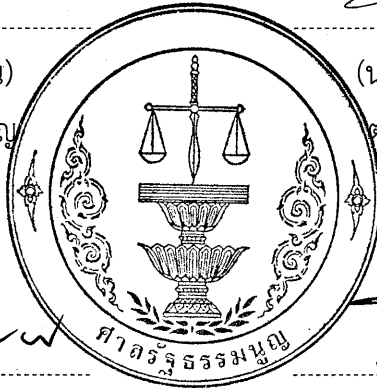
(คำสั่งที่ ๔/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนattel เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ